

Strategisch beleidsplan Museum de Grutterswinkel 2017-2020

1 Inleiding

Op het adres Nieuwesteeg Vijf is sinds het begin van de vorige eeuw de kruidenierswinkel van de dames Feenstra gehuisvest. Een kruidenierswinkel “met koloniale waar”, waar de tijd sinds 1950 lijkt te hebben stilgestaan.

Geen moderne waren, een ouderwets kasregister, een historisch ingericht pand met een meidenkamer en bedstee en regelmatig een tentoonstelling. Meestal gericht op thema's dicht bij de oorspronkelijke kernactiviteit. Eind vorige eeuw is deze winkel door een aantal Leeuwarder prominenten ondergebracht in de Stichting Nieuwesteeg Vijf. Jaarlijks komen ongeveer 13 a 14.000 bezoekers naar het museum. Jong en oud, vaak ook nog in een samenstelling van opa/oma en de kleinkinderen. Van heinde en verre komen bezoekers naar Leeuwarden om ook even een kijkje te nemen in de grutterswinkel.

De hoeveelheid herinneringen die daar worden opgedaan, maar ook de verhalen van vroeger richting de nieuwe generatie zijn kostelijk om te horen en heel waardevol. Ook basisscholen, voortgezet onderwijs en andere onderwijsvormen uit de gemeente Leeuwarden komen regelmatig een bezoekje brengen om de verschillen te ervaren tussen “vroeger en nu”.

Veelal wordt er een beroep op de ervaren vrijwilligers gedaan om een rondleiding te organiseren door het pand en bepaalde thema's te belichten.

Maar niet alleen jeugd. Ook veel ouderen komen graag naar het museum, waarbij ook voor ouderen die meer moeite hebben met het bijhouden van de huidige hectische tijden, een rustpunt wordt gevonden bij een kopje koffie of thee. Omrop Fryslan en NPO hebben de kruidenierswinkel in het verleden ook regelmatig gebruikt als decor voor hun reportages.

Aanpalend aan Museum De Grutterswinkel is het Berenburgermuseum van Boomsma gevestigd. De organisaties opereren zelfstandig, maar beschikken over één gezamenlijke ruimte die door beide partijen wordt gedeeld.

Onze organisatie beschikt over een 35-tal onbezoldigde vrijwilligers, die volgens rooster van dinsdag tot en met zaterdag de winkel bemensen en met veel toewijding alle voorkomende taken in de winkel voor hun rekening nemen.

In dit strategisch beleidsplan Stichting Nieuwesteeg Vijf 2017-2020 wordt de koers van het museum voor de komende jaren uiteengezet. De financiële situatie van het museum noodzaakt tot een fundamentele heroverweging op het in de afgelopen jaren gevoerde beleid. Er zal een transitie in gang worden gezet waarbij het accent wordt verlegd van het beheer van de grutterswinkel naar een museum waarbij inzicht wordt getoond in de historische ontwikkeling van markt naar supermarkt. Het tentoonstellingsbeleid zal hierop worden gericht. Strategische samenwerking met andere kleine musea en fondsenwerving moet bijdragen tot een solide positie van het museum in Friesland.

2 Visie/Missie

Museum de Grutterswinkel vertelt het verhaal van het ontstaan en het verdwijnen van de grutterswinkel. Daarnaast wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de context: Hoe leefden mensen rond 1930, welke ambachten werden er toen uitgeoefend. Doel is het publiek (jong en oud) opnieuw of voor het eerst kennis te laten maken met een deel van het dagelijks leven in een voorbije periode. Mienskip is hierbij de rode draad. Wij werken samen met andere musea die hetzelfde beogen. Wij bieden onze vrijwilligers een inspirerende omgeving en een zinvolle dagbesteding. Wij werken mee aan maatschappelijke stages vanuit het onderwijs. Wij versterken het toeristische klimaat in Leeuwarden

3 Ambities 2017-2020

Tentoonstellingen

1. In de grote tentoonstellingsruimte wordt het verhaal verteld van het ontstaan en de teloorgang van de grutterswinkel.

- Onderzoek naar het leven in deze periode en het schrijven van het verhaal dat we willen laten zien.
- Het verzamelen van foto's die ondersteund met alle items die we hebben het verhaal vertellen.
- Het verzamelen van items die we niet hebben.
- Het schrijven van een bezoekersinformatie.
- Het inrichten van de ruimte.
- PR over de nieuw ingerichte permanente tentoonstelling.

2. De meidenkamer en de bedstee laten zien hoe mensen leefden rond 1930.

- Onderzoek naar het leven in 1930. Denk aan het leven thuis, maar schenk ook subtiel aandacht aan de moeilijke periode waarin men leefde. Zoek naar het verhaal van de dames Feenstra en hoe zij zich door deze periode heen hebben geslagen.
- Het verzamelen van foto's en ander beeldmateriaal ter ondersteuning van het verhaal.
- Het schrijven van bezoekersinformatie.
- Het inrichten van de ruimtes.
- PR over de nieuw ingerichte permanente tentoonstelling.

3. In de werkplaats is een tentoonstelling over een ambacht.

- Keuze van twee ambachtvakken per jaar.
- Onderzoek naar het ambacht / interview ambachtsman /-vrouw.
- Het schrijven van het verhaal dat er verteld wordt.
- Het verzamelen van foto's en items over het ambacht.
- Het schrijven van bezoekersinformatie.
- Het inrichten van de tentoonstelling.

- PR over de nieuw ingerichte tentoonstelling.
- Het organiseren van workshops in de zomermaanden (1 x per maand?).

4. In de kelder is te zien hoe levensmiddelen vroeger werden geconserveerd.

- Onderzoek naar het conserveren van levensmiddelen uit het tijdvak tussen 1900 en 1970.
- Keuze van een bepaalde periode en item. Bijvoorbeeld wecken.
- Het schrijven van het verhaal dat we willen vertellen / wanneer kwamen welke conservenblikken in zwang (blikfabriek, condensfabriek)
- Het verzamelen van foto's en items over dit onderwerp bij het verhaal.
- Het schrijven van bezoekersinformatie.
- Het inrichten van de tentoonstelling.
- PR over de nieuw ingerichte tentoonstelling.

5. In de voorkamer is een wisselende minitentoonstelling over het dagelijks leven van vroeger. Het doel van deze minitentoonstelling is gasten te enthousiasmeren en te verleiden om de andere exposities te gaan bekijken.

- Keuze van een onderwerp. Bijvoorbeeld 'De was'
- Onderzoek naar het doen van de was voor de oorlog.
- Het schrijven van het verhaal dat we willen vertellen.
- Het verzamelen van foto's en items over dit onderwerp bij het verhaal.
- Het schrijven van bezoekersinformatie.
- Het inrichten van de tentoonstelling.
- PR over de nieuw ingerichte tentoonstelling.

Voor al deze nieuwe tentoonstellingen vragen we subsidie aan bij verschillende fondsen.

Samenwerking met andere musea

Museum de Grutterswinkel bevindt zich in hetzelfde pand als het Berenburgermuseum van Boomsma. In dit museum wordt een beeld geschetst van de distilleerderij in de jaren-30. De doelstelling van dit museum sluit naadloos aan bij de doelstelling van ons museum. In de komende beleidsperiode wordt onderzocht op welke wijze meer synergie kan worden bereikt: het geheel is meer dan de som der delen! Ook 't Andere Museum van Oldtimer tot Kant richt zich met haar collectie op een doelgroep die vergelijkbaar is met de onze. Door de samenwerking, onder meer door uitwisseling uit beider collecties, kan de bekendheid van de kleine musea in Leeuwarden groeien, waardoor uitbreiding van de bezoekersaantallen van de musea wordt gerealiseerd. Bekendheid van de kleinere musea draagt bij aan het toeristisch klimaat in Leeuwarden.

Vrijwilligers

Het museum staat en valt bij de inzet van een groot aantal vrijwilligers. Sommige vrijwilligers zijn al geruime tijd aan het museum verbonden. Van de vrijwilligers wordt in de komende periode bereidheid tot verandering gevraagd. Verwacht wordt dat een ieder zich verbindt aan de ambities en nieuwe koers van het museum. Gastvrijheid richting bezoekers, maar ook een centrale rol vervullen bij het vertellen van het verhaal van het museum. Er vindt werving van nieuwe vrijwilligers plaats en er is een adequate training en begeleiding voor nieuwe vrijwilligers. Via participatie in diverse commissies wordt de inbreng van vrijwilligers in het beleid van het museum geborgd.

Financiën

De stichting heeft geen winstoogmerk, zoals blijkt uit artikel ... van de statuten. Alle vrijwilligers en het bestuur verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Het museum bevindt zich in een precaire financiële situatie. De laatste jaren is fors ingeteerd op het vermogen. Het vermogen werd destijds verkregen door verkoop van het pand waarin de grutterswinkel gevestigd is. De huidige inkomsten bestaande uit de opbrengst van verkoop in de grutterswinkel en de diverse arrangementen zijn niet voldoende om de kosten van huisvesting, energie, verzekeringen e.d. te dekken. In 2018 wordt er naar gestreefd de ANBI-status te bereiken, waardoor het gemakkelijker wordt subsidies van overheid of fondsen te krijgen c.q. donaties/legaten van burgers. Niet alleen om de huidige gang van zaken te kunnen continueren is het verwerven van structurele financiële ondersteuning noodzakelijk. Teneinde de ambities van dit plan met nieuwe aantrekkelijke en professionele tentoonstellingen mogelijk te kunnen maken is het verkrijgen van projectsubsidies onontbeerlijk. Ook voor het creëren van een grotere naamsbekendheid en professionalisering van het pr- en marketingbeleid is extra geld nodig. De stichting publiceert jaarlijks haar jaarrekening. In de bijlage is de jaarrekening 2016 opgenomen.

Onderwijs

Van oudsher speelt het museum een belangrijke rol voor het onderwijs. Als voorbeeld noemen we dat in 2016 in het kader van het project 'Op stap mei Hidde en Hiske, Jong in 1910' ons museum bezocht werd door 6 groepen uit het basisonderwijs. De leerlingen kregen een rondleiding en volgden een activiteitencircuit. De 175 leerlingen en de 40 begeleiders waren zeer tevreden. Uit het voortgezet onderwijs kwamen 65 leerlingen en 7 begeleiders naar het museum voor een rondleiding.

Een student van Hogeschool Stenden heeft een onderzoek verricht naar de wijze, waarop meer bezoekers aangetrokken kunnen worden en heeft hierover een rapport geschreven. Een andere student van Leisure Management heeft in 2017 in samenwerking met 't Andere Museum van Oldtimer tot Kant de tentoonstelling Oud speelgoed georganiseerd. Ook hebben leerlingen van scholengemeenschap Comenius gedurende enkele weken een maatschappelijke stage gelopen.

In de komende periode willen wij de samenwerking met diverse onderwijsinstellingen intensiveren: meer bezoeken vanuit basis- en middelbare scholen, meewerken aan maatschappelijke stages middelbare scholen, stages van Mbo- en Hbo-instellingen.

4 Hoe gaan we onze ambities realiseren?

Zoals eerder in dit plan is aangegeven is het bestuur van plan een koerswijziging door te voeren. Stond eerder het beheer van de Grutterswinkel centraal, in de komende periode wordt de museale functie versterkt. Centraal daarbij staat een vernieuwd tentoonstellingsbeleid.

Prioriteit no 1 is het versterken van de financiële situatie. In 2017 wordt de ANBI-status aangevraagd. Verwacht wordt dat het daarmee gemakkelijker wordt noodzakelijke fondsen te werven c.q. giften/legaten van particulieren te werven. Idealiter wordt het daarmee mogelijk in 2018 een aantal interessante tentoonstellingen te organiseren. Belangstelling daarvoor zal vergroot worden door mee te liften op het grote aantal bezoekers dat Leeuwarden in 2018 verwacht in het kader van Culturele Hoofdstad 2018.

Prioriteit 2 : Het vrijwilligersbeleid zal worden geïntensiveerd. De koerswijziging die wordt ingezet kan alleen slagen indien voldoende draagvlak is gecreëerd bij alle vrijwilligers. Ook zullen er nieuwe vrijwilligers aangetrokken worden.

Prioriteit 3: Er zal vernieuwing worden gerealiseerd in de grutterswinkel. Er zal gestart worden met verkoop van losse koffie en thee, een nieuwe geavanceerde koffiemachine maakt het voor gasten aantrekkelijker gebruik te maken van de koffiekamer. Het in- en verkoopbeleid van de grutterswinkel zal worden geprofessionaliseerd.

Prioriteit 4: Onderzocht zal worden op welke wijze samenwerking met andere kleine musea in Leeuwarden voor alle betrokken musea meerwaarde kan opleveren. Hiervoor zal opdracht worden gegeven aan een HBO-stagiair.